

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

<i>Zaaknummer:</i>	Z/25/106912
<i>Datum collegebesluit:</i>	dinsdag 6 januari 2026
<i>Datum commissievergadering:</i>	woensdag 4 februari 2026
<i>Datum raadsvergadering:</i>	dinsdag 24 februari 2026
<i>Soort Voorstel:</i>	Adviesnota
<i>Onderwerp:</i>	Statutenwijziging Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar
<i>Portefeuillehouder:</i>	Wethouder Bloemendaal
<i>Programma:</i>	2. Mens en Maatschappij
<i>Kernboodschap:</i>	<p>De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor voldoende aanbod van openbaar basisonderwijs zodat elk kind in Wassenaar de keuze kan maken om naar een openbare school te gaan. De gemeenteraad houdt toezicht op het openbaar primair onderwijs. Om het toezicht op de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar (hierna: Bloemcampschool) in lijn te brengen met gangbare huidige bestuursmodellen, verzoekt het bestuur van de Bloemcampschool de gemeenteraad om akkoord te gaan met een statutenwijziging, met als doel om een Raad van Toezicht op te richten.</p>
<i>Bijlagen:</i>	Ja 1. Gewijzigde statuten Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar 2. Begrotingsboekje Bloemcampschool
<i>Stukken ter inzage:</i>	Nee
<i>Indien dit vertrouwelijke stukken zijn of persoonsgegevens bevatten</i>	

Beslispunten:

1. In te stemmen met de statutenwijziging van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar, waardoor een raad van toezicht wordt opgericht.
2. De huidige leden van het toezichthoudend bestuur van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar te benoemen als leden van de raad van toezicht.
3. De begroting 2026 van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar 2026 goed te keuren.

Relatie met:

- Agendapunt:
- Toezegging: 742 en 849
- Amendement/motie:
- Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Statutenwijziging Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar

Inleiding

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar (hierna: Bloemcampschool) verzorgt het openbare basisonderwijs in Wassenaar. Om de zorgplicht voor voldoende openbaar primair onderwijs in te vullen heeft de gemeenteraad een toezichthoudende rol op de Bloemcampschool. De huidige invulling van deze toezichthoudende rol loopt achter op landelijke ontwikkelingen waarbij een gedeelte van de toezichthoudende taken worden belegd bij een raad van toezicht in plaats van bij de gemeenteraad.

In overleg met de gemeente heeft de Bloemcampschool een statutenwijziging in gang gezet om een raad van toezicht op te richten. De statutenwijziging behoeft de instemming van de gemeenteraad. De statutenwijziging is opgesteld door Ohmann notariaat, met betrokkenheid van de gemeentelijke eenheid Juridische Zaken.

De statutenwijziging betekent niet dat de zorgplicht van de gemeente voor voldoende openbaar primair onderwijs vervalt. Om die reden behoudt de gemeenteraad enkele controlerende taken.

Beoogd effect

De bestuurlijke inrichting van het openbaar primair onderwijs in Wassenaar wordt geactualiseerd. Hierdoor wordt het bestuur en toezicht op het openbaar onderwijs in Wassenaar versterkt.

Argumenten

1.1 De gemeente heeft een zorgplicht voor voldoende aanbod van openbaar onderwijs

Deze zorgplicht voor voldoende aanbod van openbaar onderwijs in elke gemeente komt voort uit artikel 23, vierde lid, van de Grondwet: " In elke gemeente en in elk van de openbare lichamen, bedoeld in artikel 132a i, wordt van overheidswege voldoende openbaar algemeen vormend lager onderwijs gegeven in een genoegzaam aantal openbare scholen. Volgens bij de wet te stellen regels kan afwijking van deze bepaling worden toegelaten, mits tot het ontvangen van zodanig onderwijs gelegenheid wordt gegeven, al dan niet in een openbare school."

Deze zorgplicht voor voldoende aanbod van openbaar onderwijs leidt tot een toezichthoudende rol van de gemeenteraad die bij wet is vastgelegd (WPO, artikelen 17, 47 en 48 en 148).

1.2 Het verplaatsen van de toezichthoudende taken van de gemeenteraad naar een raad van toezicht sluit aan bij de landelijke wetgeving omtrent verzelfstandiging van het openbaar onderwijs en versterking van het bestuur

De huidige vorm van toezicht op het openbaar onderwijs kan als enigszins verouderd worden beschouwd. De verzelfstandiging van het openbaar onderwijs is vanaf 1996 mogelijk en heeft in het eerste decennium van deze eeuw in vrijwel iedere gemeente plaatsgevonden, ook in Wassenaar.

Met de invoering van de Wet goed onderwijs, goed bestuur in 2010, en de daaruit volgende toevoeging van artikel 48 lid 12 aan de Wet op het primair onderwijs, is het mogelijk om een Raad van Toezicht op te zetten en zo het toezicht te beleggen binnen de school zelf. Dit komt overeen met de door het Rijk beoogde professionalisering van het bestuur in het (openbaar) onderwijs.

Vanaf dit moment stapten veel verzelfstandigde openbare schoolbesturen over van een model met extern toezicht door de gemeenteraad naar intern toezicht door een raad van toezicht.

1.3 De statutenwijziging draagt bij aan een efficiënt gebruik van tijd en middelen

Na aanpassing van de statuten zal de Bloemcampschool de gemeenteraad niet meer vragen om goedkeuring van de begroting en instemming met de jaarrekening. Dit leidt tot een efficiënter gebruik van tijd en middelen bij de Bloemcampschool en de gemeente. Vanwege de termijnen die gelden voor het voorbereiden en aanleveren van de stukken aan de gemeenteraad vindt de vaststelling van de begroting en instemming met de jaarrekening altijd plaats na de daarvoor gestelde termijnen in de statuten van de Bloemcampschool. Met de statutenwijziging wordt dit verholpen.

1.4 De gemeenteraad behoudt enkele controlerende taken omtrent het openbaar onderwijs om zo de zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs te borgen

Het oprichten van een raad van toezicht betekent niet dat de gemeentelijke zorgplicht voor voldoende openbaar basisonderwijs vervalt, daarom behoudt de gemeenteraad de volgende rechten en taken:

- De Bloemcampschool brengt jaarlijks aan de gemeenteraad verslag uit omtrent haar werkzaamheden middels het jaarverslag. Het bestuur besteedt daarbij in ieder geval aandacht aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Op deze wijze kan de gemeenteraad controleren of het onderwijs voldoet aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs: de algemene toegankelijkheid, algemene benoembaarheid en actieve pluriformiteit.
- Benoemen, schorsen en ontslaan van de leden van de raad van toezicht.
- Wanneer er sprake is van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet voor zover dit relatie heeft met het openbaar onderwijs, kan de gemeenteraad maatregelen nemen om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen.

1.5 De voorgelegde statuten borgen de oprichting van een raad van toezicht in overeenstemming met de Wet

Wanneer een openbare school over een raad van toezicht beschikt, moeten de statuten van de stichting in ieder geval een regeling bevatten omtrent de volgende onderwerpen. (WPO, artikel 48, lid 12 onderdelen a tot en met h):

- de samenstelling, werkwijze en inrichting van de raad van toezicht van de stichting;
- de wijze van benoeming, herbenoeming, schorsing en ontslag van de leden van de raad van toezicht, met dien verstande dat de leden van de raad van toezicht worden benoemd door de gemeenteraad of gemeenteraden en dat ten minste een derde gedeelte, doch geen meerderheid, van die leden wordt benoemd op bindende voordracht van de ouders van de leerlingen die zijn ingeschreven op de betrokken school of scholen;
- de termijn waarvoor de leden van de raad van toezicht worden benoemd;
- de vaststelling van de begroting en de jaarrekening, en;
- de periode waarvoor de stichting in het leven wordt geroepen, met dien verstande dat deze periode ten minste 5 jaren bedraagt;
- de bevoegdheid de stichting te ontbinden, met dien verstande dat in de regeling een overheersende invloed van de overheid in de raad van toezicht is verzekerd.

Deze wettelijke verplichtingen worden geborgd in artikelen 1, 7, 13, en 21 van de gewijzigde statuten.

2.1 De huidige toezichthoudende bestuursleden hebben toezichthoudende kwaliteiten, affiniteit met de doelstelling van de Stichting en zijn aangesteld met een spreiding van deskundigheden en achtergronden

De huidige invulling van het bestuur van de Bloemcampschool volgt het zogenaamde "one-tier"-model (ook wel monistisch bestuursmodel), waarbij er onderscheid wordt gemaakt tussen het gedeelte van het bestuur dat de uitvoerende taken op zich neemt (de directeur-bestuurder), en een toezichthoudend deel, dat binnen het bestuur toezicht houdt op de uitvoerende bestuurder(s). Daarnaast zijn twee leden van de raad van toezicht ouder van een leerling op school; dit is de helft van het totale aantal leden van de raad van toezicht. Vertegenwoordiging van ouders in de raad van toezicht is gewenst.

De huidige toezichthoudende bestuursleden zijn allen in hun functie benoemd door de gemeenteraad en geselecteerd op basis van hun bestuurlijke, juridische, financiële en onderwijsinhoudelijke ervaring. In het voorliggende raadsvoorstel wordt voorgesteld de huidige toezichthoudende bestuursleden – het voltallige bestuur met uitzondering van de directeur-bestuurder – te benoemen tot leden van de Raad van Toezicht.

Wanneer de gemeenteraad instemt met de benoeming van de huidige toezichthoudende bestuursleden tot de leden van de raad van toezicht van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar dan zal deze als volgt zijn samengesteld:

- Hilde Vogelzang (voorzitter)
- Marrit Piersma (secretaris)
- Annemieke Hendrickx (penningmeester)
- Robbert Boonk (vicevoorzitter)

2.2 De nieuwe raad van toezicht zal in een reglement een procedure voor de voordracht van nieuwe leden van de raad van toezicht opstellen

In artikel 13 van de nieuwe statuten van de Bloemcampschool is opgenomen dat de raad van toezicht in een reglement een procedure voor de voordracht van nieuwe raad van toezichtleden opstelt. In dit reglement wordt een kwalitatieve samenstelling van de raad van toezicht en de bijbehorende competentieprofielen vastgelegd. Dit reglement wordt ter kennisgeving aan de gemeenteraad toegezonden. Aangezien de raad van toezicht pas met wijziging van de statuten wordt opgericht volgt dit reglement in de nabije toekomst. In dit reglement zal de wettelijke rol van de medezeggenschapsraad worden geborgd.

2.3 De statutenwijziging en voordracht van de huidige bestuursleden als leden van de op te richten raad van toezicht is voorgelegd aan de medezeggenschapsraad van de Bloemcampschool

Ouders van een openbare school hebben het recht om ten minste een derde (maar geen meerderheid) van de leden van de raad van toezicht bindend voor te dragen. Dit gold ook voor de benoeming van bestuursleden.

De gewijzigde statuten zijn eind november ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad waar ook ouders in vertegenwoordigd zijn. De medezeggenschapsraad is akkoord gegaan met de statutenwijziging en voordracht van de huidige toezichthoudende bestuursleden als leden van de raad van toezicht.

3.1 Volgens de voorgelegde statuten van de Bloemcampschool is het mandaat voor goedkeuring van de begroting niet meer belegd bij de gemeenteraad

Het bestuur van de Bloemcampschool heeft de begroting voor 2026 opgesteld. Volgens de nog geldende statuten moet de begroting worden voorgelegd aan de gemeenteraad ter goedkeuring. Dit is in strijd met de nieuwe statuten. Mocht de gemeenteraad het besluit nemen om de statutenwijziging goed te keuren, dan is zou de gemeenteraad geen goedkeuring meer kunnen verlenen aan de voorgelegde begroting. Echter, aangezien de statutenwijziging nog niet is

vastgesteld, wordt eenmalig een uitzondering gemaakt en zal de gemeenteraad de begroting voor een laatste keer moeten goedkeuren.

De begroting 2026 toont een geleidelijk herstel en stabilisatie van de financiële positie. Voor het jaar 2026 wordt een negatief resultaat van € 9.834 verwacht, in de jaren 2027 en 2028 een positief resultaat dankzij tijdelijke extra bekostiging. Na 2028 is de verwachting dat deze tijdelijke extra bekostiging structureel wordt gemaakt via de lumpsum. Dit is nog niet opgenomen in de begroting. Door middel van de extra bekostiging kan de Bloemcampschool extra investeren in de onderwijskwaliteit en hoeft de voorgenomen besparing op het personeelsbestand geen doorgang te vinden.

Kanttekeningen

1.1 De effectiviteit van de raad van toezicht is afhankelijk van de deskundigheid en onafhankelijkheid van de leden

De huidige toezichthoudende bestuursleden hebben bestuurlijke, juridische, financiële en onderwijsinhoudelijke expertise en ervaring. Daarmee hebben zij voldoende expertise voor de toezichthoudende taken: namelijk het toezien op een correctie uitvoering van het beleid en de naleving van statuten en regels.

1.2. De gemeenteraad behoudt een zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs

Met de voorgenomen statutenwijziging wordt een gedeelte van toezichthoudende taken verplaatst van de gemeenteraad naar de raad van toezicht. Tegelijkertijd blijft de zorgplicht van de gemeente voor voldoende openbaar basisonderwijs intact.

De gemeente blijft wel de mogelijkheid houden om in te grijpen bij ernstige taakverwaarlozing. Dit volgens het gestelde in artikel 48 lid 11 van de Wet op het primair onderwijs. Dit artikellid luidt;

“De gemeenteraad of gemeenteraden zijn in geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de scholen en zo nodig de Stichting te ontbinden.”

1.3 De gemeente maakt samenwerkingsafspraken met de Bloemcampschool om te voorkomen dat de gemeenteraad moet ingrijpen bij ernstige taakverwaarlozing of handelen in strijd tegen de wet

Om te voorkomen dat de gemeenteraad in actie moet komen bij ernstige taakverwaarlozing of handelen in strijd tegen de wet maakt de gemeente samenwerkingsafspraken met het bestuur van de Bloemcampschool met betrekking tot o.a. een jaarlijks gesprek over de continuïteit van het onderwijs en informatievoorziening aan de gemeenteraad.

Uitvoering: Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties voor de gemeente. De leden van de raad van toezicht zijn onbezoldigd.

Uitvoering: Juridisch kader

Grondwet artikel 23 lid 4

Wet op het primair onderwijs, artikelen 17, 47 en 48 en 148

- Wet versterking bestuurskracht onderwijs (Wet tot wijziging van o.a. Wet op het primair onderwijs)
- Wet Goed onderwijs, goed bestuur (Wet tot wijziging van o.a. Wet op het primair onderwijs)

Uitvoering: Communicatie, Bekendmaking en Inwonersparticipatie

Het schoolbestuur wordt door het college geïnformeerd middels een brief na het besluit van de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester